

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudkyně Mgr. et Mgr. Lenky Bahýřové, Ph.D., a soudce Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobce: **Ing. K. N.**
trvale bytem O. 752, K.

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje**
sídlem Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Zásah policisty Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, ze dne 11. 5. 2013, v době po 11.08 hod., provedený na dálnici D11, na cca 44. km ve směru na Prahu, spočívající ve výběru kauce ve výši 10 000 Kč u žalobce jako řidiče motorového vozidla, **byl nezákonný.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 228 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem policisty Policie ČR, provedeném dne 11. 5. 2013 v době po 11:08 hod na dálnici D11 na cca 44. km ve směru na Prahu. Zásah dle žalobce spočíval v tom, že od něj jako řidiče motorového

vozidla byla vybrána kaue ve výši 10 000 Kč. Žalobce má za to, že tento zásah byl nezákonný, neboť výběr kaue nebyl důvodný, když nedošlo k naplnění podmínek pro výběr kaue uvedených

v § 125a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném do 19. 2. 2016 (dále jen „**zákon o silničním provozu**“).

2. Žalobce uvádí, že důvodem k výběru kaue je kumulativní naplnění podmínek uvedených v § 125a zákona o silničním provozu, tj. že musí jít o řidiče motorového vozidla, že tento řidič musí být současně podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, a současně že u tohoto řidiče musí být důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení. Žalobce rozporuje naplnění třetí uvedené podmínky a uvádí, že „důvodnost“ podezření může vyplývat pouze z předpokladu, že z jednání řidiče nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že by se mohl danému řízení vyhýbat. S odkazem na odbornou literaturu a důvodovou zprávu k zákonu č. 411/2005 Sb. uvádí, že takové předpoklady budou dány zejména tehdy, půjde-li o řidiče s trvalým nebo přechodným pobytem mimo území České republiky či řidiče, kteří se na území České republiky významně dlouhou dobu nezdržují.
3. Žalobce má za to, že u jiných osob nelze dovodit, že by šlo o osobu, která by se chtěla vyhýbat správnímu řízení o přestupku, resp. by takovéto vyhýbání presumovalo skutečnost, že nelze postupovat podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (účinný do 31. 6. 2017, dále jen „**zákon o přestupcích**“), a věc projednat v nepřítomnosti obviněného. Důvodem je zákonem předjímaný postup, který je podrobně stanoven v § 19 a násl. (ve spojení s § 32) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“).
4. Policisté podle žalobce jednoznačně zneužili institutu vybírání kaue. Žalobce poukazuje na to, že i policisté musí jednat v souladu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jakož i se zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí platných pro správní orgány (viz čl. 2 odst. 2 Ústavy ČR, čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, či § 2 odst. 2 správního řádu). Jednání policistů musí vždy sledovat předvídatelný a racionálně zdůvodnitelný účel. Nemohou tedy obcházet zákon a využívat možnost uložení kaue pouze jako „další donucovací prostředek“ za účelem donucení osob k projednání věci v blokovém řízení, vyjádření se k věci na místě, podpisu oznámení o přestupku, anebo jako šikanu řidičů za účelem pomsty či bezdůvodné šikany. Pokud policista v úředním záznamu uvedl jako důvod výběru kaue skutečnost, že řidič s přestupkem nesouhlasil a nepodepsal oznámení o přestupku, tj. fakticky využil svého práva výpověď odpřít, toto jednání nelze postihovat. Žalobce uvádí, že nelze na někom vynucovat jakékoli vyjádření na místě, resp. nelze postihovat odeprání vysvětlení na místě, ať již výběrem kaue či později při projednání přestupku.
5. Žalobce má za to, že stejně jako nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jím, byť i jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu za přestupek (zákaz sebeobvinění), tak nelze z důvodu nesouhlasu s přestupkem na místě a odmítnutí podání vysvětlení *a priori* vydávat rozhodnutí k výběru kaue. Policie má podle žalobce řadu prostředků ke zjištění informací (na místě samém, za pomoci operačního střediska či stálé služby na oddělení policie), které zavdávají důvod pro skutečnost, že řidič se bude chtít účinně vyhýbat správnímu řízení (např. že nemá bydliště v ČR, že je hlášen na úřední adrese, že je na něj vyhlášena insolvence, že na něj bylo

v minulosti vyhlášeno pátrání atd). Policie disponuje přístupem do mnoha rejstříků a evidencí (a to i policisté v autě), a je na ní, aby odůvodnila výběr kauce.

6. K neuvedení kontaktu pro urychlení řízení žalobce uvádí, že jako svůj kontakt uvedl adresu trvalého bydliště, na které se zdržuje a na které si poštu vždy přebírá. Adresa trvalého bydliště je rovněž adresou k doručování žalobci a jde o adresu, na kterou lze doručovat tzv. fikcí doručení. Žalobce tedy neměl možnost se žádným způsobem přestupkovému řízení vyhnout, ani to nemohl zamýšlet a ani policisté nemohli pojmout takové podezření, když jej v potvrzení o převzetí kauce nezdůvodnili. Uložená kauce nesledovala racionální a ústavně aprobovatelný účel. Policisté jednali libovolně a *ultra vires*. Žalobce se proto domáhá určení, že zásah policisty Policie ČR ze dne 11. 5. 2013, v době po 11:08 hod, provedený na dálnici D11, na cca 44. km ve směru na Prahu, spočívající ve výběru kauce ve výši 10 000 Kč, u žalobce jako řidiče motorového vozidla, byl nezákonný.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce jako řidič motorového vozidla byl dne 11. 5. 2013 zastaven policejní hlídkou z důvodu podezření ze spáchání dopravního přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu. Vozidlo, které řídil žalobce, překročilo maximálně povolenou rychlost jízdy 130 km/hod., a to tím, že v místě měření na 44. km dálnice D11 jelo rychlostí 218 km/hod, po odečtení maximální dovolené chyby silničního radarového rychloměru PolCAM rychlostí 211 km/hod. Žalobce překročil nejvýše povolenou rychlost na dálnici mimo obec o 81 km/hod. Dále bylo žalobci na 46. km dálnice D11 naměřeno 215 km/hod, což po odečtení 3% tolerance činí 208 km/hod, čímž žalobce překročil nejvýše povolenou rychlost na dálnici mimo obec o 78 km/hod. Žalobce uvedeným jednáním porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, čímž spáchal dopravní přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu. Tento přestupek nelze projednat v blokovém řízení (viz § 125c odst. 7 zákona o silničním provozu), neboť za něj hrozí uložení trestu zákazu činnosti.
8. Žalovaný uvádí, že žalobce se k celé věci po řádném poučení policejní hlídkou odmítl vyjádřit a rovněž odmítl podepsat protokol o Oznámení (odevzdání) přestupku (věci) ze dne 11. 5. 2013. Policejní hlídka z reakce a chování žalobce (arogantní, odmítavé a nekomunikativní chování) pojala důvodné podezření, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení (vzhledem k možné vysoké sankci za spáchání tohoto přestupku) a proto podle § 125a zákona o silničním provozu vybrala od žalobce kauci ve výši 10 000 Kč. Policie ČR podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích postoupila dne 21. 5. 2013 dopravní přestupek žalobce k projednání příslušnému správnímu orgánu, tj. Městskému úřadu v Poděbradech.
9. Žalovaný se neztotožňuje s tvrzením žalobce, že policisté v tomto případě obcházelí zákon a využili možnost uložení kauce jako „další donucovací prostředek“, za účelem donucení žalobce k projednání věci v blokovém řízení, vyjádření na místě, podpisu oznámení přestupku, či jako šikanu žalobce za účelem pomsty. Policisté v daném případě nemohli a ani nehodlali řešit uvedený přestupek v blokovém řízení, neměli potřebu nutit podezřelého, aby se vyjádřil ke skutečnostem uvedeným na oznámení, jelikož mu pouze dali možnost se vyjádřit, požadovali pouze stvrzení podpisem podezřelého, že se seznámil se skutečnostmi na předtisku Oznámení přestupku a s poučením podle správního řádu.

10. Žalovaný uvádí, že nutné úkony prováděné policisty se žalobcem podezřelým ze spáchání přestupku, které pro ně vyplývají z právních předpisů, nelze považovat za šikanu. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 31. 10. 2007, č. j. 4 As 1/2006 – 80. Zákon umožňuje policistovi uplatnit oprávnění vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého z uvedeného přestupku kauci, pokud bude mít důvodné podezření, že se tento řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení. Pokud tedy policisté na místě z chování a celkového přístupu žalobce k věci dospěli k důvodnému podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, tak správně využili svého zákonného oprávnění pro tento případ a vybrali od žalobce kauci, jako záruku, že se tento dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku. K tomuto se již vyjádřil i Veřejný ochránce práv ve stanovisku ze dne 12. 3. 2007, sp. zn. 4317/2006/VOPA/BG, v souvislosti se zabráněním v jízdě při důvodném podezření, že se bude řidič vyhýbat přestupkovému řízení: „*K vyslovení této obavy vede po mém soudu zpravidla absolutní nesoučinnost řidiče s policisty...*“.
11. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že mu bylo upřeno právo odeprít výpověď a dokonce tím mělo dojít k postihu žalobce, když bylo přistoupeno k vybrání kauce. Toto právo žalobci nebylo upřeno a také bylo žalobcem uplatněno, jak vyplývá z Oznámení přestupku, kde je policistou tato skutečnost poznamenána, tj. že se žalobce nevyjádřil a odmítl podepsat. Kauce podle § 124a zákona o silničním provozu je prostředkem k zajištění průběhu budoucího přestupkového řízení a nikoli sankcí či postihem, jak jej nesprávně vnímá žalobce.
12. Žalovaný má za to, že žalobce nesprávně výkládá pojem „*důvodné podezření*“. V právní teorii lze považovat za ekvivalentní pojem „*z vážných důvodů se domnívat*“. Není potřeba, aby bylo podezření stanoveno „*nade vše pochybnost*“. K naplnění „*důvodného podezření*“ musí být k dispozici jasné, přesvědčivé a věrohodné důkazy. V uvedené věci tyto důkazy policisté měli, jak již bylo uvedeno výše, a na základě důvodného podezření se rozhodli využít svého oprávnění k vybrání kauce. Žalovaný má za to, že zásah protizákonný nebyl a že postup policistů byl rovněž v souladu se zásadou přiměřenosti vyjádřenou v ust. § 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Žalobci nevznikla činností policejní hlídky žádná bezdůvodná újma. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.
13. Žalobce možnosti podání repliky nevyužil.
14. Ze správního (přestupkového) spisu vyplývají následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:
15. Z listiny Oznámení přestupku ze dne 21. 5. 2013, vyhotoveném podle § 58 odst. 1 zákona o přestupcích, vyplývá, že Policie ČR podala na žalobce oznámení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, jehož se dopustil tím, že dne 11. 5. 2013 v 11:08 hod. na dálnici D11 na 44. km ve směru jízdy na Prahu, řídil osobní motorové vozidlo tov. Zn. MERCEDES-BENZ CL 500 4MATIC, RZ: x, barva stříbrná-metal, přičemž tomuto vozidlu byla hlídkou Policie ČR naměřena měřícím zařízením PolCAM rychlost 218 km/hod, po odečtení maximální dovolené chyby (3 %) činí výsledná rychlost 211 km/hod. V daném úseku byla dovolená rychlost na dálnici mimo obec 130 km/hod, čímž řidič překročil rychlost na dálnici mimo obec o 81 km/hod. Dále bylo žalobci na 46. km dálnice D11 naměřeno 215 m/hod, což po odečtení 3% tolerance činí 208 km/hod, čímž žalobce překročil nejvýše povolenou rychlost na dálnici mimo obec o 78 km/hod.

Tím žalobce porušil § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu. Obsah listiny Oznámení přestupku ze dne 21. 5. 2013 koresponduje s ručně vyplněným formulářem Oznámení přestupku ze dne 11. 5. 2013, sepsaného s řidičem (žalobcem), z něhož vyplývá, že žalobce se k věci nevyjádřil a odmítl podepsat poučení dle správního řádu o doručování písemností.

16. V úředním záznamu ze dne 21. 5. 2013 k přestupku žalobce je uvedeno, že žalobci byl vysvětlen důvod silniční kontroly, a že žalobce s přestupkem nesouhlasil. Žalobce byl poučen, že přestupek nelze projednat na místě, a že se může k přestupku vyjádřit, což neučinil. Po poučení podle správního řádu řidič odmítl vše stvrdit svým podpisem. Vzhledem k tomu, že žalobce odmítl s hlídkou spolupracovat, vznikla důvodná obava, že se výše uvedený řidič bude vyhýbat správnímu řízení. Řidiči byla udělena kauce, kterou na místě v hotovosti uhradil. Provedená dechová zkouška byla negativní.
17. V Potvrzení o převzetí kauce ze dne 11. 5. 2013 je jako důvod vybrání kauce uvedena „*nespolupráce přestupce s Policií. Řidič s přestupkem nesouhlasil, odmítl podepsat oznámení přestupku a poučení. Proto vznikla důvodná obava a byla uložena kauce.*“
18. Při ústním jednání konaném dne 25. 4. 2018 byl z důvodu (neomluvené) nepřítomnosti žalobce přečten obsah žaloby. Žalovaný odkázal na obsah svého písemného vyjádření k žalobě.
19. Městský soud v Praze posoudil předmětnou žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného podle části třetí třetího dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se podle § 82 odst. 1 s. ř. s. může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, domáhat ochrany proti takovému zásahu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
20. Městský soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení, a to s ohledem na skutečnost, že žalobce jako žalovaného původně označil Ministerstvo vnitra. Podle § 83 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec. S ohledem na skutečnost že k namítanému zásahu došlo ze strany Policie ČR, Krajského ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, v rámci výkonu dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích, soud dospěl k závěru, že v tomto ohledu jedná Policie ČR jako správní orgán, nikoli jako ozbrojený bezpečnostní sbor (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 6 Aps 3/2011-63) a v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014-53, na tento svůj závěr žalobce upozornil (usnesením ze dne 16. 3. 2018, č. j. 6 A 126/2013-38).
21. V reakci na naposled uvedené usnesení zdejšího soudu žalobce žalobu změnil, a to tak, že za pasivně legitimovaného označil Policii ČR, Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje. Žalobce současně změnil navrhovaný petit výroku rozsudku tak, aby soud určil, že „*zásah policisty Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, ze dne 11. 5. 2013, v době od 11.08 hod., provedený na dálnici D11, na cca 44. km ve směru na*

Prahu, spočívající ve výběru kaucí ve výši 10 000 Kč, u žalobce jako řidiče motorového vozidla, byl nezákonný“.

22. Městský soud tedy mohl přistoupit k věcnému projednání žaloby a podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. části věty za středníkem vyšel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, neboť rozhodoval v souladu s žalobním návrhem pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný.
23. Kauce ukládaná v rámci dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích je zajišťovacím nástrojem, jehož cílem je především předejít tomu, aby se osoba podezřelá z přestupku, jehož se měla jako řidič dopustit, vyhýbala přestupkovému řízení. Aplikace institutu uložení kaucí a jeho povaha již byla předmětem přezkumu v rámci rozhodovací činnosti NSS a zdejší soud ze závěrů této judikatury vyšel.
24. Tak předně je nutno uvést, že výběr kaucí není realizován na základě rozhodnutí a žalobce správně tento postup žalovaného považuje za zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. (viz rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013-48, či ze dne 31. 7. 2014, č. j. 5 As 27/2014-39).
25. Podle § 125a odst. 1 věta první zákona o silničním provozu: *„Policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kauci od 5 000 Kč do 50 000 Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžní sankce za spáchaný přestupek.“* Uložení, resp. vybrání, kaucí tedy předpokládá kumulativní naplnění následujících tří podmínek: 1. kaucí musí být uložena osobě, která byla řidičem motorového vozidla, 2. tento řidič musí být podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, a 3. musí se jednat o řidiče, u něhož je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení.
26. V posuzovaném případě není sporné naplnění první a druhé podmínky citovaného zákonného ustanovení, ostatně žalobce svoji argumentaci soustředí výhradně do podmínky třetí, u níž je přesvědčen, že naplněna nebyla. Zdejší soud tedy pro pořádek konstatuje, že nevyvstaly pochybnosti o tom, že žalobce byl řidičem předmětného motorového vozidla, u něhož bylo naměřeno překročení nejvyšší povolené rychlosti. Podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu (cit. *„Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci o 40 km.h-1 a více nebo mimo obec o 50 km.h-1 a více“*) tedy pojala policejní hlídka zcela oprávněně. Nutno doplnit, že tento přestupek nelze projednat v blokovém řízení, neboť se za něj ukládá sankce ve formě zákazu činnosti (§ 125c odst. 5 a 7 zákona o silničním provozu).
27. Jak vyplývá ze spisového materiálu, stran důvodnosti podezření, že se žalobce jakožto kontrolovaný řidič podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, policejní hlídka poukázala jednak na chování žalobce na místě (žalobce nespolupracoval) a jednak jeho reakci na místě (žalobce se odmítl ke svému jednání blíže vyjádřit, odmítl podepsat dokument oznámení přestupku, včetně příslušného poučení). Jak ve vztahu k vymezení důvodu uložení kaucí, který je podle § 125a odst. 3 věta druhá zákona o silničním provozu nutno uvést v písemném potvrzení o jejím převzetí, uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013-48, nelze na něj klást nároky vycházející z požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 správního řádu. *„Postačí srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič“*

motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení“.

28. V rozsudku ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 As 6/2014 – 32 (publ. pod č. 3067/2014 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud uvedl demonstrativní výčet okolností, které mohou založit důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení. Takovým důvodem může být např. zjištění, že *„řidič nemá na území České republiky trvalé bydliště, popř. má nahlášen trvalý pobyt na obecním úřadě, v minulosti se přestupkovému řízení vyhýbal, brozí mu pozbytí řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů, případně řidič sám avizuje, že přestupkové řízení bude mařit“*. Relevantním důvodem však nemůže být libovolná skutečnost, a bez dalšího nelze podle tohoto rozsudku NSS pod důvody zakládající důvodné podezření řadit ani arogantní, přezíravé, agresivní či jinak nevhodné jednání žalobce vůči policistům, neboť pouze z takového jednání nelze dovozovat podezření o vyhýbání se přestupkovému řízení.
29. Naposled uvedený závěr potvrzuje též rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 273/2014-32 (publ. pod č. 3216/2015 Sb. NSS), podle něhož jsou sice na aplikaci institutu kaue kladeny mírnější nároky, než na aplikaci sankčních institutů, což však neznamená, že by v potvrzení (o převzetí kaue) nemusely být uvedeny žádné důvody ve smyslu ust. § 125a odst. 1 zákona o silničním provozu. *„Tyto důvody navíc musí dosáhnout požadované intenzity, tj. musí z nich vyplývat důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení. (...) vždy se přitom musí jednat o důvody splňující zákonné podmínky ve smyslu § 125a zákona o silničním provozu. „Fakt, že stěžovatel s policisty nespolupracoval a odmítl podepsat předmětné oznámení a vyjádřit se k němu, nelze za takový důvod považovat. (...) (P)ouhou skutečnost, že stěžovatel zaujal komunikačně minimalistický postoj a k přestupku, z jehož spáchání byl podezřelý, se nevyjádřil, nelze bez dalšího chápat jako snahu vyhýbat se správnímu řízení, nýbrž de facto jako realizaci jeho práva na volbu libovolné procesní strategie v intencích ust. § 73 odst. 2 zákona o přestupcích. Ta může spočívat rovněž i v mlčení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, publ. pod č. 1856/2009 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud si je přitom vědom toho, že úřední záznam obsahuje širší popis skutkového stavu, jakož i toho, že stěžovatel byl podezřelý ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f), bod 3 zákona o silničním provozu. (...). Nejvyšší správní soud výše uvedeným výkladem vztahujícím se ke konkrétnímu skutkovému stavu nijak nesnižuje význam institutu kaue ve smyslu § 125a zákona o silničním provozu. Nejvyšší správní soud je si plně vědom důvodů, které zákonodárce vedly k zakotvení institutu kaue do právního řádu. V právním státě však k aplikaci takového institutu může dojít pouze při splnění všech zákonných podmínek, tj. mj. i podmínky dostatečné specifikace důvodů pro uložení kaue. S ohledem na rozsáhlost množiny konkrétních skutkových situací, resp. jejich variací, ke kterým může v budoucnu docházet, nelze provést konečný taxativní výčet všech důvodů podřaditelných pod citované ustanovení. Vždy je však nutno trvat na tom, aby zakládaly důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení.“*
30. Ve světle odkazované judikatury zdejší soud posuzoval, zda v případě žalobce byla ze strany Policie ČR kaue uložena při naplnění třetí z podmínek § 125a odst. 1 zákona o silničním provozu, tj. zda z oznámení o přestupku, resp. z potvrzení o převzetí kaue, s přihlédnutím k dalším podkladům, resp. důkazním prostředkům (viz rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013-48) bylo postupováno v souladu se zákonem. Dospěl přitom k závěru, že v posuzované věci nebyla dána žádná skutečnost, ze které by bylo možné dovozovat, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení, resp. ze strany žalované nebyla žádná taková skutečnost doložena.

31. Jak vyplývá z Oznámení přestupku a jak je uvedeno v potvrzení o převzetí kauce, důvodem pro uložení kauce byla nespolupráce přestupce (žalobce) s Policií ČR. Tento důvod nelze považovat za skutečnost, která by zakládala důvodné podezření, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení, a to ani za situace, kdy by nespolupráce žalobce s policií byla doprovázena nevhodným chováním žalobce vůči policistům; byť tato skutečnost z předložených důkazních prostředků ani přímo neplyne. Zdejší soud se ztotožňuje s názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudcích publ. pod č. 3067/2014 Sb. NSS a pod č. 3216/2015 Sb. NSS, podle něhož nelze nespolupráci řidiče (žalobce odmítl cokoli vysvětlovat či podepisovat) s policejní hlídkou, byť se nejedná o jednání žádoucí, považovat za okolnost důvodně nasvědčující tomu, že se tento řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení. Nelze tedy souhlasit s vyjádřením žalovaného, že Policie ČR měla k dispozici jasné, přesvědčivé a věrohodné důkazy, jež by podporovaly důvodnost podezření, že se žalobce bude přestupkovému řízení vyhýbat, když nebyla doložena žádná ze skutečností uvedených v rozsudku NSS publ. pod č. 3067/2014 Sb. NSS (sub 29), jež by takové podezření odůvodňovala či skutečnost obdobná. Naopak relevantnost skutečností uváděných v Oznámení přestupku a potvrzení o převzetí kauce byla výše citovanou judikaturou zřetelně popřena.
32. Nutno poznamenat, že účelem uložení kauce podle § 125a věta první zákona o silničním provozu není trestání přestupce za případné nevhodné chování či absolutní nesoučinnost s Policií ČR. Při rozhodování o přistoupení k aplikaci tohoto institutu je potřeba (být to může být v řadě případů obtížné) se oprostit od skutečností tohoto charakteru, které by mohly úsudek správního orgánu o tom, zda je zde dáno důvodné podezření, že se řidič (přestupce) bude vyhýbat přestupkovému řízení, zkreslit či ovlivnit. Lze zároveň přitakat žalobci, že i policejní hlídky pracující v terénu mají jistě k dispozici řadu prostředků ke zjištění informací, jež mohou dostatečně odůvodnit skutečnost, že konkrétní řidič se bude správnímu řízení účinně vyhýbat.
33. Lze tedy přisvědčit žalobci, že v posuzovaném případě nebyly naplněny všechny zákonné podmínky pro to, aby mu byla ze strany Policie uložena kauce podle § 125a věta první zákona o silničním provozu. Jakkoli nelze zcela souhlasit s jeho názorem, že kauce by měly být ukládány výhradně v případech, kdy přestupce nemá trvalý pobyt na území České republiky ani Evropské unie, popř. se zde nezdržuje po delší dobu, když pro takto restriktivní výklad zákon oporu neskýtá, skutečnosti, jimiž Policie ČR v případě žalobce uložení kauce odůvodňovala, nezakládají důvodné podezření ve smyslu třetí podmínky § 125a věta první zákona o silničním provozu. Nutno podotknout (jakkoli to není pro posouzení zákonnosti uložení kauce určující), že žalobce byl shledán rozhodnutím ze dne 10. 7. 2013 shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o silničním provozu, a to i přes skutečnost, že ústní jednání proběhlo v jeho nepřítomnosti, když se k němu žalobce bez řádné omluvy nedostavil (viz § 74 odst. 1 zákona o přestupcích).
34. Se zřetelem k výše uvedenému musel zdejší soud konstatovat, že zásah policisty Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, ze dne 11. 5. 2013, v době po 11.08 hod., provedený na dálnici D11, na cca 44. km ve směru na Prahu, spočívající ve výběru kauce ve výši 10 000 Kč u žalobce jako řidiče motorového vozidla, byl nezákonný.
35. Výrok o nákladech řízení vychází ze skutečnosti, že žalobce byl v řízení plně úspěšný, a tak mu oproti žalovanému náleží náhrada nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalobce předně uhradil soudní poplatek za podání žaloby ve výši 2 000 Kč. Další jeho náklady tvoří

odměna advokáta za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení a podání návrhu ve věci samé. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč ($2 \times 3\,100 = 6\,200$). Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon ($2 \times 300 = 600$). Odměna advokáta tak činí 6 800 Kč a DPH ve výši 21 %, celkem tedy 8 228 Kč. Spolu se zaplaceným soudním poplatkem tedy žalobci vznikly náklady ve výši 10 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. 4. 2018

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu